

Næstved Kommune
Center for Teknik og Miljø
Rådmandshaven 20
4700 Næstved
Cc. Projektgruppen i Team Vand og Natur

Team Plan og Geodata

Næstved Kommune
5588 5588
www.naestved.dk

Åben Land
5588 6005
land@naestved.dk

Afgørelse om at der ikke skal foretages yderligere miljøvurdering af (udarbejdes miljøkonsekvensrapport til) vådområdeprojektet Karrebæk Søeng ved Karrebæk nær Kirkebakken 31, 4736 Karrebæk

Dato
05.11.2025

Afgørelse

Sagsnr.
25-031690

Næstved Kommune har vurderet konsekvenserne af det ansøgte efter screeningsreglerne i miljøvurderingslovens § 21, stk. 1 (lovbek. nr. 4 af 03/01/2023). Vores konklusion er, at den ansøgte vådområdeprojekt på matrikel matr. nr. 1a, 4a, 6a, 9d, 9m, 12a, og 14a alle Karrebæk By, Karrebæk ikke vil have væsentlig indvirkning på miljøet. Derfor skal der ikke udarbejdes en miljøkonsekvensrapport (tidligere VVM-redegørelse – udarbejdes Vurdering af Virkninger på Miljøet).

Sagsbehandler/redaktør
Lars Kristian Laustsen
5588 61631
lkla@naestved.dk

Nærmere redegørelse

Team Plan og Geodata har modtaget en ansøgning om etablering af et vådområde på ca. 74 ha. Det indebærer ekstensivering af landbrugsarealer, afskæring af drænledninger, genåbning af vandløb, etablering af lavvandede søer og risleflader samt reduktion af et pumpet opland.

Vådområdeprojektet har til formål at reducere udledningen af kvælstof til Karrebæk Fjord, men vil desuden også øge områdets naturværdi ved at etablere nye levesteder for plante og dyrelivet i området.

Projektets kvælstofreducerende indsats bidrager til målopfyldelsen i statens vandområdeplaner 2021-2027. Projektet er således direktiv implementerende i forhold til EU's vandrammedirektiv, hvor EU-medlemslandene har forpligtet sig til at skabe god tilstand i alle målsatte vandløb, søer, fjorde og kystnære områder samt i grundvandet.

Projektet er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2:

- Pkt. 1a) "Projekter vedrørende sammenlægninger"
- Pkt. 10f) "Anlæg af vandveje, som ikke er omfattet af bilag 1, kanalbygning og regulering af vandløb."
- Pkt. 10g) "Dæmninger og andre anlæg til opstuvning eller varig oplagring af vand (projekter, som ikke er omfattet af bilag 1)"

Ansøger har anvendt ansøgningsskema svarende til bilag 1 i bekendtgørelse om miljøvurdering af planer, programmer og af konkrete projekter.

Næstved Kommune har vurderet, at det ansøgte vådområde ikke vil påvirke miljøet væsentligt, herunder at det ikke vil påvirke natur- eller vandforekomster negativt. Næstved Kommune har foretaget en GIS-screening/konfliktsøgning, der også indgår i vurderingen.

Afgørelsen skal udnyttes inden for 3 år fra dags dato for at være gyldig.

Projektets karakteristika

Samtlige arealer tages ud af drift – også området øst for Karrebækvej – derudover består projektet i det væsentligste i:

A - Sløjfning og ændring af drænsystem – vådsætning af arealer. Det meste drænvand inden for området skal fremover ledes til nye søer eller risleflader, så det ikke længere kan afvande direkte via hoveddrænen til Sørenden. Enkelte dræne fastholder deres direkte udløb i Sørenden for ikke at påvirke arealer udenfor projektområdet. Disse dræne omlægges, så de føres til den åbne Sørende. Den rørlagte del af Sørenden graves bort.

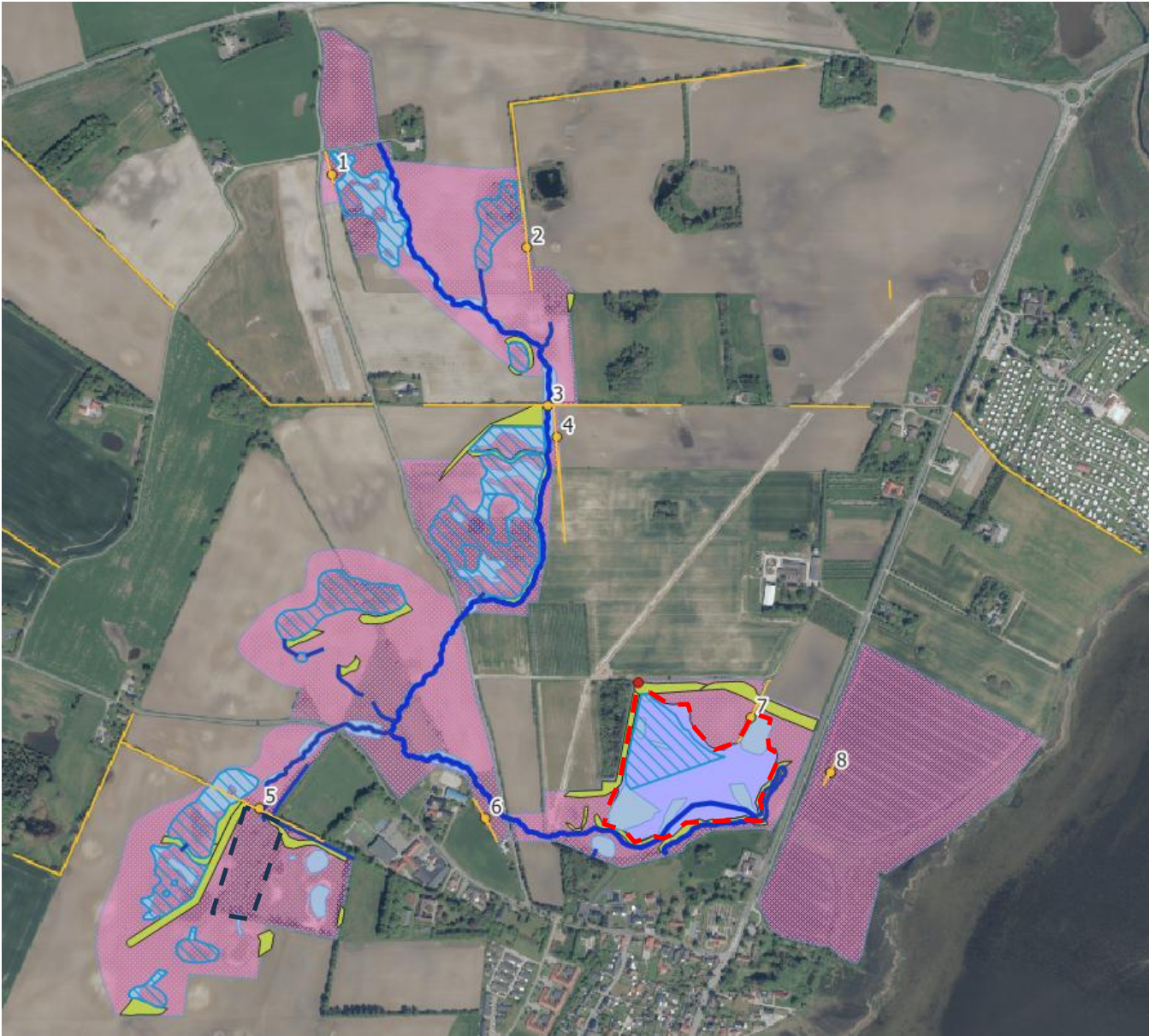
B – Terrænregulering for at sikre fordeling af drænvandet i rislefladerne. Der afgraves og påfyldes i en tykkelse af maksimalt +/- 0,5 m – dog lægges mere på for at opstuve ved den store sø – se pkt. D.

C - Vandløbsrestaurering. Sørenden genåbnes på en 1,6 km lang strækning, hvor vandløbet genslynges, og der udlægges større sten og gydegrus. Foruden Sørenden genåbnes et 360 m rørlagt vandløb, som føres til udløb i Sørenden.

D - Etablering af en større søflade på ca. 6 ha og regulering af vandstand. Et pumpet opland på matr. nr. 4a Karrebæk By, Karrebæk reduceres i størrelse, og drænvandet pumpes op i en ny lavvandede sø. Søen vil desuden kunne anvendes til gyde og opvækstområde for brakvandsgedder og -aborre, som trækker ind fra Karrebæk Fjord. For at afgrænse udbredelsen af vandfladen i den nye lavvandede sø, samt højvandssikre de bagved liggende områder udenfor projektområdet, når det eksisterende vandløbsdige gennembrydes, skal terrænet nord og vest for søen hæves til kote ca. 2,00 m, svarende til en terrænhævning på 1 m, dog op til 1,7 m ved bevoksningen vest for søen.

E - Rydning af bevokset areal. På matr. nr. 14a, Karrebæk By, Karrebæk er der et ca. 1,5 ha bevokset areal. Arealet er kommunalt ejet, og Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har d. 26. sept. 2025 meddelt kommunen, at arealet ikke er at betragte som skov, og at der ikke er pålagt fredsskovspligt på arealet. Når området bliver vådgjort, forventes bevoksningen at gå ud, hvorfor arealet vil blive ryddet inden.

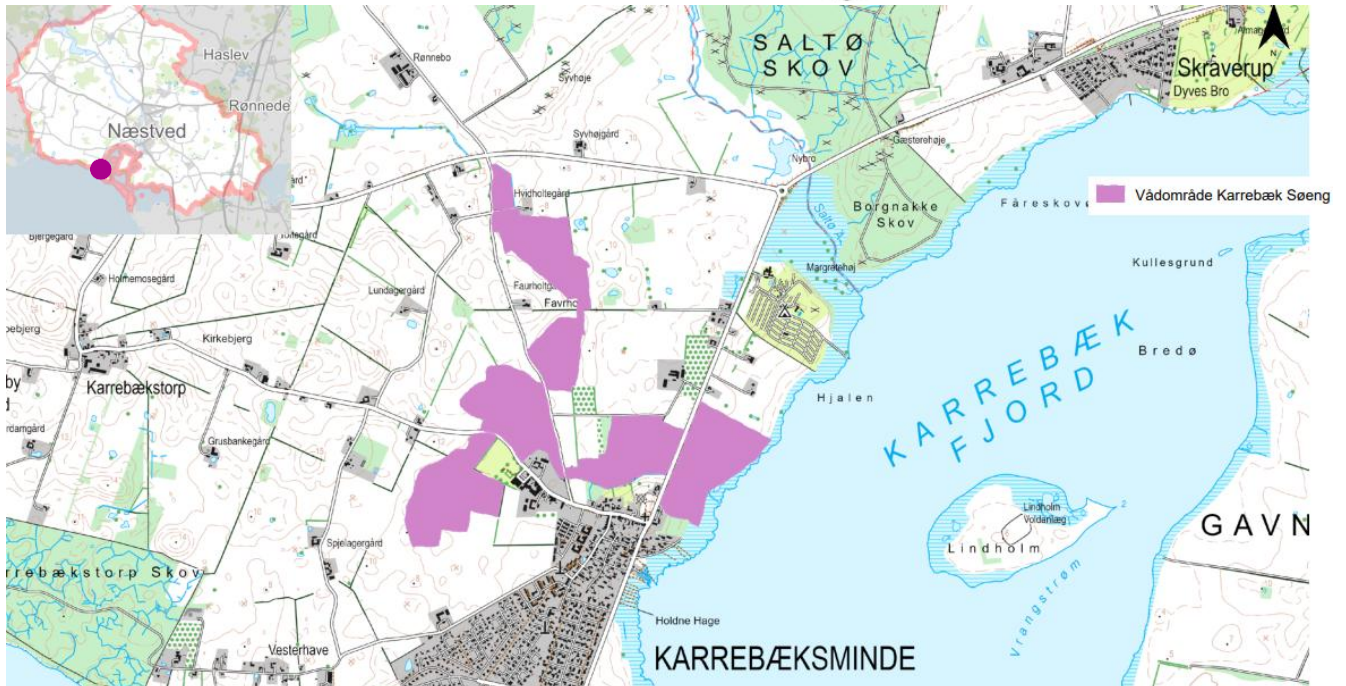
F - Jordfordeling. I forbindelse med ekstensiveringen af den nuværende landbrugsjord og etablering af naturlig hydrologi indenfor projektområdet, skal nogle matrikelstel ændres og en jordfordeling gennemføres.

Kort 1. Overordnede tiltag. Den lille markering er projektområdet. Alle blå nuancer viser kommende vandflader (risleflader med drænvand vist med skråskravering og søer med fuld markering) A og D. Lys blå markering viser områder, hvor der graves jord af flader. Grøngule markeringer viser flader, der lægges jord på for at opdæmme vand B. Mørkeblå linjer viser vandløb, der genåbnes C. Rød prik viser en ny pumpe (til erstatning for nedlagt pumpe) og rød stiplede linje viser søen, der vil kunne anvendes til opvækst af aborre og brakvandsgedder D. Stiplede sort linje viser den bevoksning, der skal fældes inden vådsætningen E. Orange linjer er beskyttede sten- og jorddiger – numrene anvendes i afsnittet om disse under projektets placering og potentielle indvirkning).

Projektets placering og potentielle indvirkning

Projektet etableres nord for Karrebæk omkring vandløbet Sørensen ud til Karrebæk Fjord i den sydlige del af Næstved Kommune.

Kort 2. Projektområdet i kommunen. Projektområdet er markeret med lilla.

Områderne, der sættes under vand eller gøres væsentligt vådere, ligger bag Karrebækvej i forhold til kysten.

Kort 3. Eksisterende terræn og matrikelskel. Projektområdet er markeret med lilla, matrikelskel med røde streger og højdekurver med 2,5 m ækvistand med gult. Bemærk at sø- og risleflader og genåbnede vandløbsstrækninger alle ligger bag Karrebækvej i forhold til kysten.

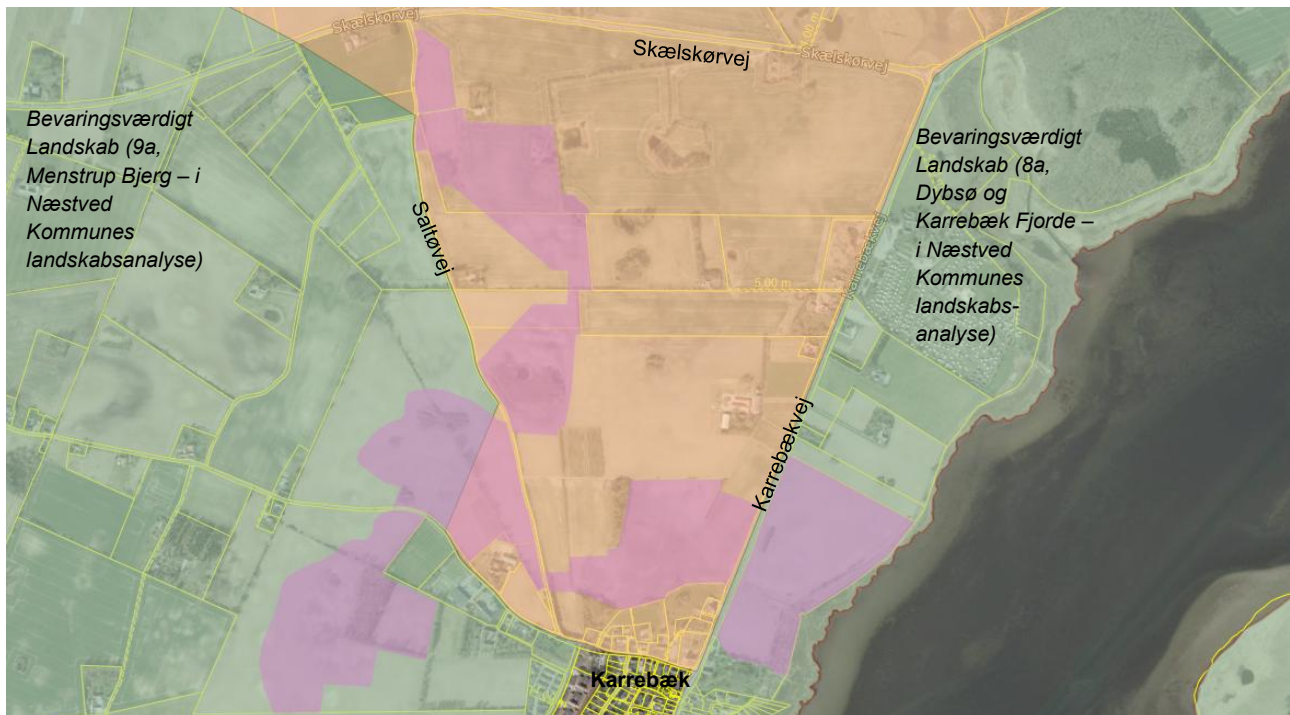
De ligger imidlertid kun indtil et par meter over havets overflade og flere meter lavere i forhold til det meste af det omgivende terræn med campingplads og gårde mod øst, Karrebæk mod syd og agerbrug på område med dødispræg mod vest og nord.

Nogle arealer vil blot blive til vådere græsarealer, men store arealer skifter anvendelse fra mark til risleflader, søflade eller åbne vandløb. Der vil også blive foretaget flere terrænreguleringer indenfor projektområdet. Der vil blive genåbnet (udgravet) og genslynget vandløb og større rørlægninger, skrabet og fjernet jord for at skabe risleflader, gravet for at få egentlige søer i området og foretaget terrænhævninger for at styre vandets udbredelse på terræn. Terrænændringerne og -reguleringerne vil kræve landzonetilladelse. På kort 1 ses de forskellige tiltag.

Ingen af terrænreguleringerne er dominerende, da de såvel sker i lav dybde/tykkelse, med relativ flade anlæg og blød afrunding. Projektet vil gøre landskabet mere vådt, og det vil i det væsentligste genskabe naturlig hydrologi og dermed i nogen grad et mere autentisk landskab. På kort 8, der viser situationen for mere end 125 år siden, ses væsentligt flere åbne vandløb, enge og mindre søflader end nu.

Landskab og kulturhistorie

Den centrale del af projektet ligger i et område som i kommuneplanen er udpeget til jordbrugsområde. Landskabet vest for Karrebækvej, tæt til kysten, og landskabet inde i land, øst for Saltøvej er udpeget som bevaringsværdigt landskab.

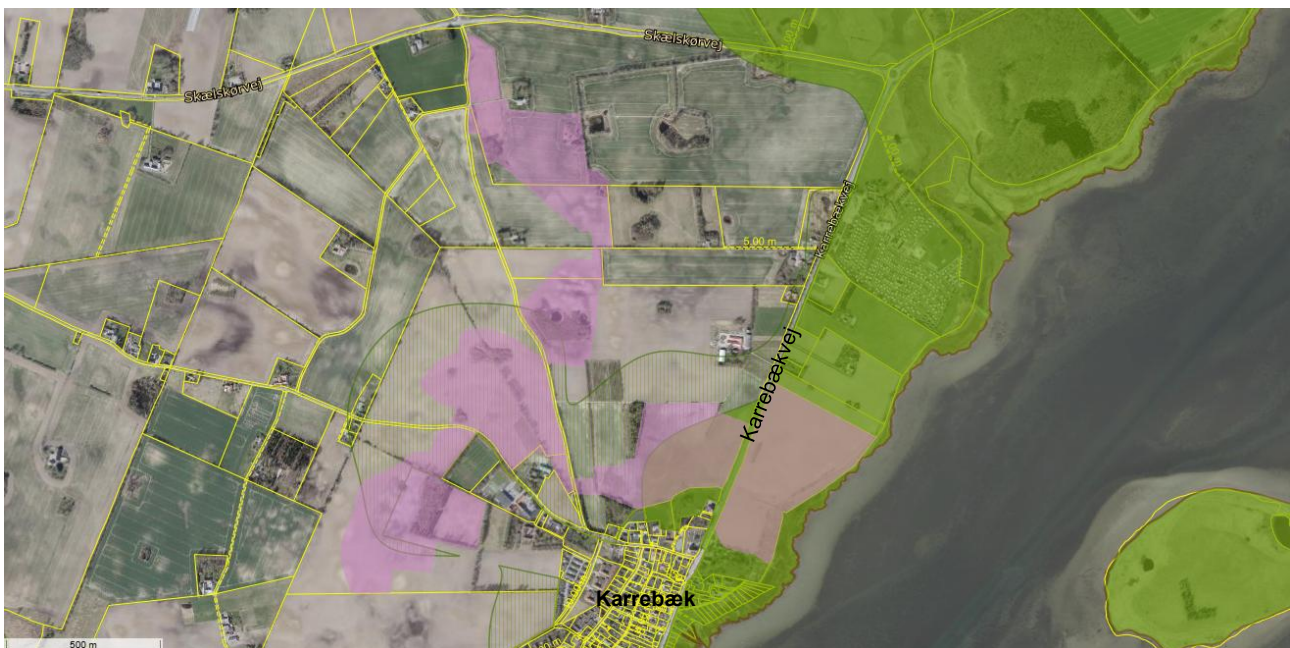
Kort 4. Landskab. Projektområde vist med lilla, bevaringsværdigt landskab fra KP25 med grønt og jordbrugsområde fra KP25 med orange.

Formålet med udpegningerne er at sikre jordbrugets erhvervsmæssige vækst og en bæredygtig natur- og landskabsforvaltning - henholdsvis at beskytte de landskabelige og kultur-historiske værdier.

Etablering af vådområdet strider ikke mod retningslinjerne for jordbrugsområder i kommuneplanen, og den "taler ind i" dem for de bevaringsværdige landskaber og de anbefalinger, der er til disse i kommunens landskabsanalyse (del 8a og del 9a) - da Karrebæk Søeng i sit udtryk og sin anvendelse er landskabsbevarende.

Den sydlige og den østlige del af projektområder ligger inden for områder, der i kommuneplanen er udpeget enten med naturbeskyttelsesinteresser eller potentielle naturbeskyttelsesinteresser, hvor der med fordel kan skabes natur, for at skabe sammenhæng med eksisterende natur.

Kort 5. Naturbeskyttelsesinteresser. Projektområde vist med lilla, naturbeskyttelsesinteresser fra KP25 vist med grønt og potentielle naturbeskyttelsesinteresser fra KP25 med lodret grøn skraveret. OBS overlappet mellem naturbeskyttelsesområdet og projektet er brunt.

Projektet "taler ind i" den første udpegning, og det er med til at effektivere den anden, idet her med udpegningen er taget udgangspunkt i de tidligere vådområder og potentialet for at genskabe disse ved et projekt som dette.

I kommuneplanen er området udpeget som lavbundsareal, der kan genoprettes. Projektet taler ind i udpegningen – mere herom under *målsat overfladevand*.

Næste hele den del af projektområdet, der ligger øst for Karrebækvej ligger inden for strandbeskyttelseslinjen. Her må man bl.a. ikke opføre bebyggelse, til- og ombygge, opstille campingvogne, opsætte hegn,

tilplante, udstykke areal eller ændre på terrænet. På dette areal er den væsentligste ændring, at areal ikke længere vil være i omdrift.

En større del af arealet øst for Karrebækvej ligger inden for kulturarvsareal nr. 67, Karrebækkysten. Arealet er jf. Slots- og Kulturstyrelsens Fund og Fortidsminder udpeget pga.: "massive bopladskompleks fra især den yngre del af ældre stenalder langs bredderne og på de nu overskyllede holme i Karrebæk og Dybsø fjorde." "Endvidere indeholder arealet mod nord et par oldtidshøje, beliggende let tilbagetrukket fra fjordkysten".

Kort 6. Fund og fortidsminder. Projektområde er vist med lilla markering, kulturarvsareal med orange, punktformet fund/undersøgelse - ikke fredet fortidsminde med blå prik, linjeformet fund/undersøgelse - ikke fredet fortidsminde vist med sort streg (udgravning i forbindelse med kabeltrace).

Der er registreret ikke fredede fortidsminder tæt til Karrebæk mellem Saltøvej og Karrebækvej med sted- og lokalitetsnr. 040509-100 (kaldet Ydernæs-Karrebæk kabel) og inden for kulturarvsarealet tæt til Karrebæk med sted- og lokalitets nr. 040509-54 (kaldet Karrebæk Præstegård). I forbindelse med etableringen af kabel mellem Ydernæs og Karrebæk er der tæt til Karrebæk gjort fund af diverse genstande fra oldtiden samt stolpeholder fra bronzealder eller jernalder. Ved Karrebæk Præstegård er gjort fund af bosættelser fra oldtid og middelalder samt anlæg og genstande fra middelalder, historisk tid og nyere tid.

Hverken kulturarvsarealet eller fortidsmindefundslokaliteterne er fredede, men her er en større sandsynlighed for forekomst af kulturhistoriske levn, hvorfor jordarbejde kan medføre betydelige omkostninger til udgravninger.

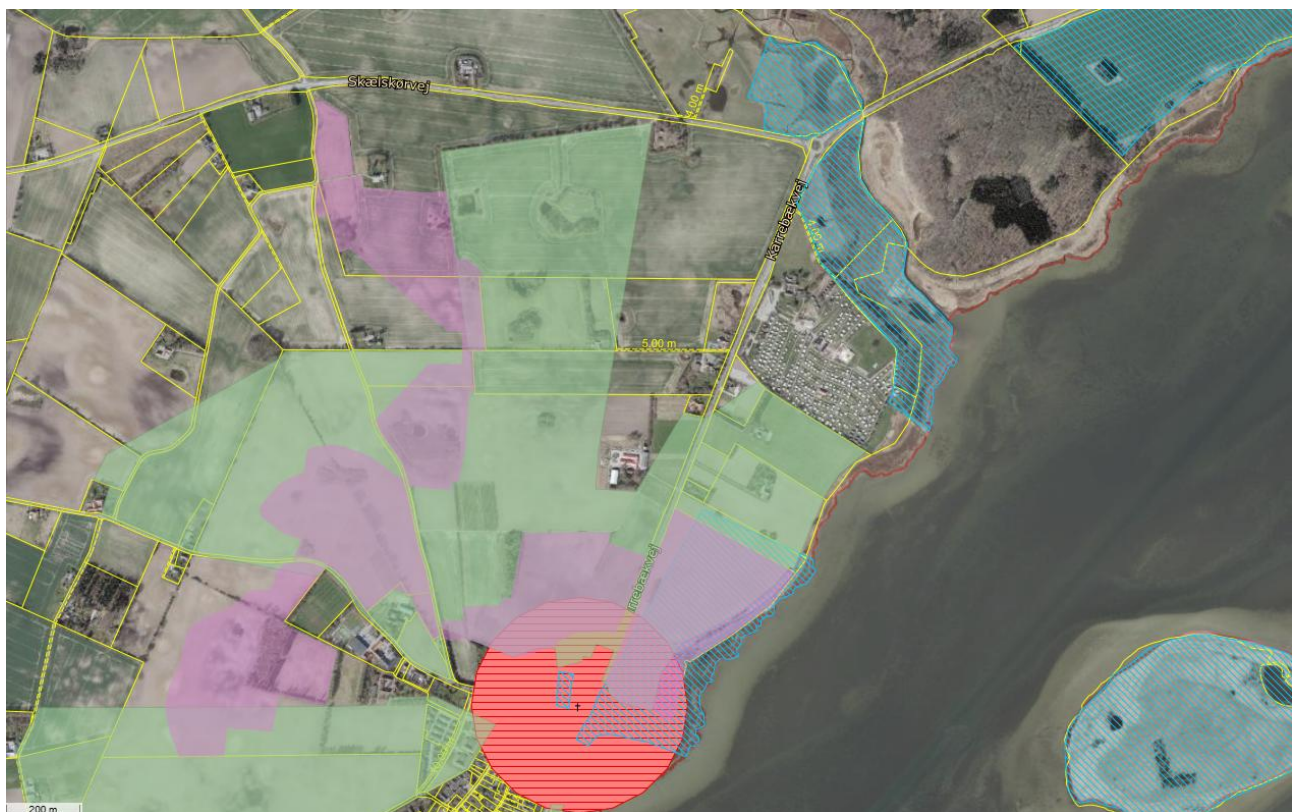
Projektet medfører i øvrigt ikke anlægsarbejder inden for kulturarvsarealet.

En del af projektområdet ligger inden for Fredningen ved Karrebæk Kirke på matr. nr. 1a, Karrebæk By, Karrebæk med frednings.nr. 0154603. En såkaldt "Provst-Exner-fredning", der har til formål at beskytte arealet ved Kirken mod anlæg og "forstyrrende genstande". Arealet må heller ikke beplantes med højstammede træer.

Omkring Karrebæk Kirke, er en generel beskyttelseslinje om kirker, kirkebyggelinjen, hvor der jf. naturbeskyttelses- lovens § 19 ikke opføres byggeri højere end 8,5 m i en radius af 300 m.

I kommuneplanen ligger store dele af projektområdet inden for Kulturhistoriske bevaringsværdier i form af Kirkeomgivelser til Karrebæk Kirke. Formålet med udpegningen er, at sikre oplevelsen af kirken i samspil med landskab og landsbyer ikke forringes.

Etablering af vådområdet vil ikke være i strid med fredningens bestemmelser, kirkebeskyttelseslinjen eller udpegningen af Kirkeomgivelser. Projektet medfører ikke beplantningsetablering eller opførelse af bygninger og tekniske anlæg – på nær en terrænnær pumpe maksimalt en meter over terræn, der alene ligger inden for kirkeomgivelserne og ikke medfører ændret oplevelse af eller fra kirken.

Kort 7. Kirke og landskab. Projektområde er vist med lilla markering, områdefredninger med blå skråskravering, kirkebyggelinjen med rød vandret skravering og KP 25 kirkeomgivelser med grøn markering.

Karrebækvej med stier fungerer som en del af national cykelrute nr. 8 og regional vandrerute Sjællandsleden – projektet ændrer ikke på dette. Det er ønsket, at der skal etableres en vandrerute ude langs kysten. Den står beskrevet som potentiel rute - udkast i KP 25. Projektet forhindrer ikke, at den etableres.

I projektområdet og dets afgrænsning er registreret 8 strækninger med sten- og jorddiger, der er beskyttet efter museumslovens § 29a. Projektet vil medføre tilstandsændringer i tre digestrækninger. For at genåbne vandløb skal der etableres brud i dige BD.039.709 (D00.068.861) og i dige BD.089.268 (D00.069.175), der er markeret med nr. 3 og 5 på kort 1. For at opstuve vand skal der tilføres 0,5 m jord på en strækning af 17 m af dige BD.039.799 (D00.069.187), der er markeret med nr. 7 på kort 1.

På de høje målebogsblade, der ses på kort 8, fremstår vandløb åbne. Der har sandsynligvis ikke været ført dige lige over disse, så i nogen grad vil tidligere situation genskabes ved nr. 3 og 5.

Der skal etableres et brud på ca. 25 m ved digestrækningen markeret med nr. 3 vest for digestrækning markeret med nr. 4, der giver plads til såvel et genåbnet vandløb samt mulighed for at passere vest for dette med maskiner til markdriften.

Der skal etableres et digebrud på ca. 30 m ved digestrækning nr. 5, omtrent ud for den bevoksning, der skal fjernes, så vandløb og søflade syd og nord for kan passere frit.

Desuden foretages der også en terrænregulering her for at beskytte en forsyningsledning, så der ikke kommer til at stå permanent vand over ledningen. Terrænhævnningen holder den fornødende afstand til det beskyttede dige, så diget ikke bliver berørt. Vest for terrænreguleringen etableres der en risleflade. Vandspejl vil stå til diget, der hvor diget allerede er brudt til markarbejdet, selv om det ikke er vist i Slots- og Kulturstyrelsens registrering

Der vil blive lagt ca. 0,5 m jord på den digestrækning, der er markeret med nr. 7, i en længde på ca. 17 m.

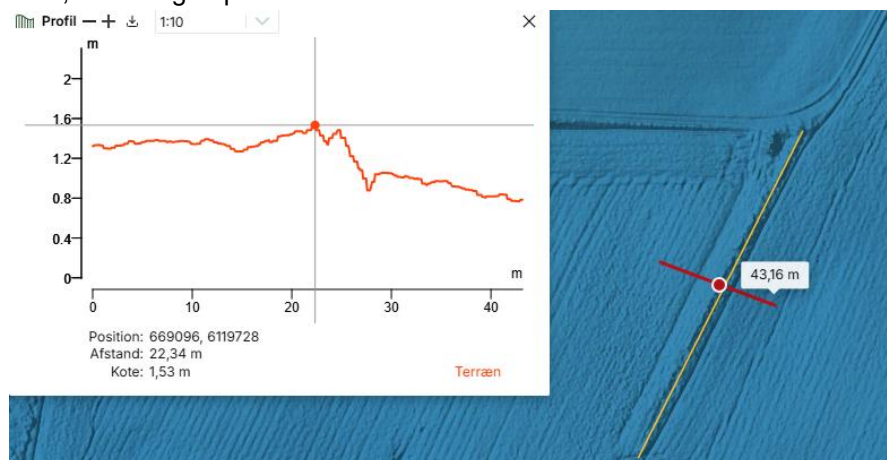

Fig. 1. Profil af digestrækning nr. 7, hvor der vil være jordpåfyld på tværs af diget til kote 2,0.

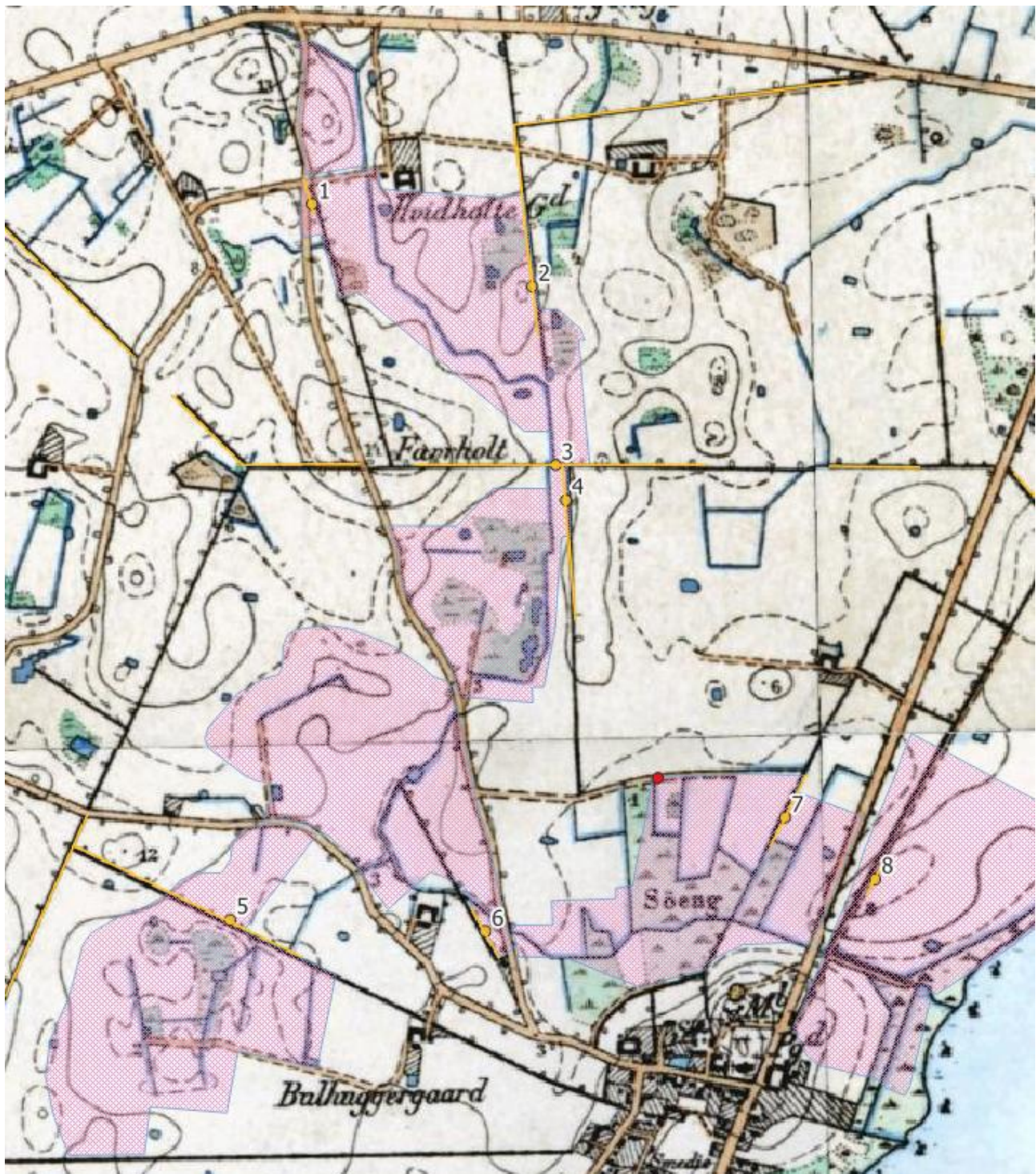

Terrænreguleringen foretages for at afgrænse udbredelsen af vandfladen i den nye større sø, samt højvands-sikre de bagvedliggende områder udenfor projektområdet, når det eksisterende vandløbsdige gennembrydes. For at sikre mod ekstrem-hændelser med højvande i Karrebæk Fjord og stor afstrømning i vandløbet hæves terrænet her omtrent til kote 2,00. Vand pumpes bort fra de bagvedliggende arealer i dag, og det vil de også blive fremover. Ny pumpe-station ses på kort 1. Diget er i alt på ca. 128 m, og det syner primært i terrænet nu, fordi det er bevokset. Se tværsnit af diget i på figur 1.

Der kan forventes dispensation til tiltagene ved dige 3, 5 og 7 afhængig af udformning. De muliggør vådområdeprojektet, der kan bidrage til at reducere næringsbelastningen af det målsatte overfladevand, Karrebæk Fjord er en del af. Tiltagene kan, efter kommunens vurdering, i nogen grad sidestilles med de brud, der normalt gives dispensation til for anden infrastruktur både hvad angår omfang og behov.

Der ligger desuden dræn ved digestrækningen markeret med nr. 7 i dag, som afvander til den eksisterende pumpe, der skal omlægges og føres til den nye pumpestation. Et nyt dræn skal derfor føres under diget. Dette gøres samme sted, som hvor der lægges jord på. Midlertidige mindre rørarbejder kræver ikke dispensation.

Øvrige digestrækninger bliver ikke berørt af projektet.

Kort 8. Høje målebordsblad (1842-1899). Lyserød markering er projektområde, orange linjer er beskyttede sten- og jorddiger, hvor numre refererer til teksten i denne afgørelse. Den røde prik viser pumpens placering.

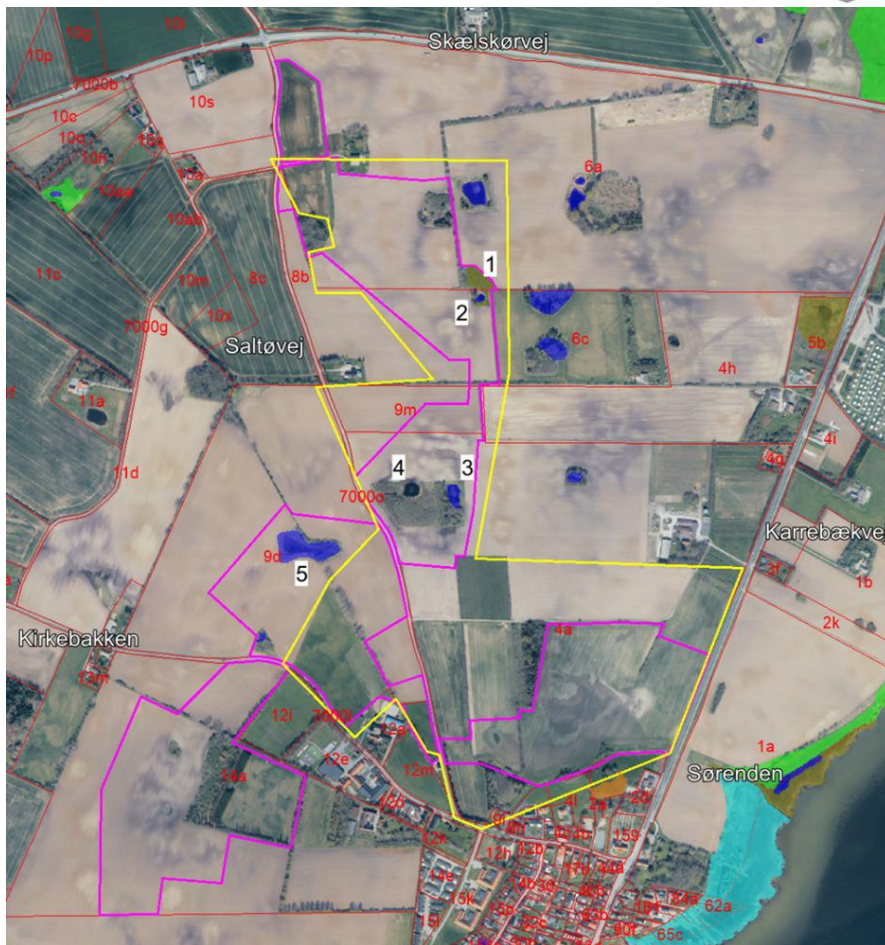

Beskyttet natur og lign.

En række vandløb, søer, enge, moser, heder og overdrev er udpegede som beskyttede af naturbeskyttelsesloven. Det betyder, at tilstanden af dem ikke må ændres uden forudgående dispensation. Inden for projektarealet er der nogle beskyttede søer, eng, strandeng og mose, se kort 9. Projektet forudsætter derfor en dispensation fra Naturbeskyttelseslovens §3.

Kort 9. Beskyttet natur. Projektområdet er angivet med lilla streg. Beskyttet eng er vist med grøn skravering, beskyttet strandeng med lyseblå skravering, beskyttet sø med blå skravering og beskyttet mose med brun skravering.

Kort 10. Nummerering af beskyttede naturområder, som blev besøgt d. 24. juni 2025.

I forbindelse med forundersøgelserne til projektet har der været foretaget besigtigelser af områdets beskyttede naturarealer for at kortlægge de nuværende naturværdier og vurdere deres tilstand. Undersøgelserne blev foretaget den 24. juni, se kort 10 og den 27-28. september 2025. Sidstnævnte i forbindelse med udvidelse af projektområdet øst for Karrebækvej. Arealerne øst for Karrebækvej bliver dog ikke påvirket i nærværende projekt, og de behandles derfor ikke yderligere i denne afgørelse.

Vest for Karrebækvej ligger der inden for projektområdet fire søer og en mose. Søen i besigtigelsesområde 5, har ikke været besøgt i forbindelse med forundersøgelserne, da den på daværende tidspunkt ikke indgik i projektområdet. Den er senere inddraget, hvorfor en besigtigelsesrapport fra området i 2023 har været anvendt.

Besigtigelsesområde 1 og 2

Mosen i besigtigelsesområde 1 er delvis tilgroet i gråpil og kvælstofelskende arter som stor nælde, agertidsel, gederams, tagrør og foderkulsukker. Tæt til søen i besigtigelsesområde 2, som mosen grænser op til, blev der fundet arter, der indikerer en bedre naturtilstand. Her blev der fundet glanskapslet siv, stiv star, kær padderok, vandmynte,

hyldebladet baldrian, engkarse mm. Samlet set er naturkvaliteten af mosen vurderet til dårlig (kategori V).

Søen umiddelbart syd for mosen i besigtigelsesområde 2 er ved at vokse til i tagrør. I den sydlige ende af søen foretages der vildtpleje i form af slåning, hvilket har skabt mulighed for arter som grenet pindsvineknop, kærpadderok, mjøddurt, vejbredekeblad, kattehale, kærstar og strandkogleaks. Der blev observeret grøn frø i vandhullet, men vandhullets kvalitet vurderes for ringe til at kunne tjene som ynglelokalitet. Søen er påvirket meget af næringsstoffer og med et dække af plamager af trådalger. Næringsbelastningen kommer primært fra det omgivende landbrug og sekundært fra andefodring i den vestlige del. Desuden er vandstanden meget fluktuerende og samlet set er naturtilstanden vurderet til dårlig (kategori V).

Mosen og søen vil som følge af projektet blive omdannet til et stort sø- og sjapvandsområde med tilhørende pilesump som resultat af en generel hævnning af grundvandsstand i besigtigelsesområde 1 og 2. Dette sker ved at fjerne drænet, der løber gennem området i dag. Drænet vil fremadrettet blive ført udenom mosen/søen i et lukket rør og derved fjernes den negative effekt af drænvandet fra arealerne. Desuden vil tilførslen af næringsstoffer blive reduceret ved som følge af ekstensivering de tilgrænsende arealer.

Det fremtidige moseareal vil være nedbørsafhængigt, men vurderes at blive større end mosens nuværende udstrækning på ca. 2.300 m². Søens areal vil forøges fra ca. 260 m² til ca. 2.700 m². Kvaliteten af de kommende sø- og mosearealer vurderes at blive enten af samme tilstand eller stedvis bedre, da eutrofieringen nedsættes og arealerne bliver større. Samtidig vil terrænforholdene skabe bedre forhold for både padder og fugle tilknyttet søen.

Besigtigelsesområde 3 og 4

Søen i besigtigelsesområde 3 har stejle brinker og er udformet som en "vaniljekrans sø" med en stor centralt placeret ø. Der er et dyndlag i bunden. Søens bredvegetation er domineret af *dunhammer*, *tagrør*, *grenet pindsvineknop* og *høj sødgræs*. Den sydlige ende er træbevokset (pil og rødel) og en del af den vestlige side er under tilgroning med pil. Søen er formodentlig skabt ved et brud på rørlægningen. I det nordøstlige hjørne af søen er der en brønd, som er koblet på en stor vandledning (Ø=800 mm), hvor søen fungerer som recipient.

Den mest artsrige bredvegetation findes i søens nordlige ende på kalkholdig bund. Her blev der bl.a. konstateret *alm. Sumpstrå*, *glanskapslet siv*, *alm. Star*, *gul iris*, *sværtevæld*, *grenet pindsvineknop*, *kærpadderokke*, *kærstar*, *knippestar*, *vandmynte*, *vejbredekeblad* mm.

Der blev observeret mange hundestejler i søen og der blev set grøn frø i den nordlige lysåbne ende, men søen vurderes ikke til at være egnet ynglelokalitet for grøn frø pga. den ringe naturtilstand.

Søen vurderes generelt til at have en dårlig naturtilstand (kategori V). Det er kombinationen af for mange næringsstoffer, fluktuerende vandstand og

tilgroning med vedopvækst, der er de primære årsager til den dårlig naturtilstand.

Søen i delområde 4 er etableret i 2017. Søen fremstår med stejle brinker og dårlig sigtdybde og virker meget næringspåvirket. Den vurderes til at have en dårlig naturtilstand (kategori V). Søen er omkranset af energipil, som er etableret i 2012, mod syd, vest og øst samt dyrkede marker mod nord. Bredvegetation er primært domineret af tagrør, dunhammer og stedvist med kogleaks. Der blev observeret grøn frø i søen, men den vurderes ikke til at være egnet som ynglelokalitet pga. den fysiske udformning og de eutrofe forhold.

Besigtigelsesområde 3 og 4 vil som følge af projektet blive en del af et ca. 31.500 m² stort sø- og sjapvandsområde. Det vurderes i forundersøgelsen at området ikke vil få en højere naturkvalitet end i dag, da områderne vil få tilført større mængder af næringsstoffer end i dag. Der kan i forbindelse med behandlingen af dispensationen fra naturbeskyttelseslovens § 3 blive stillet krav om etablering af erstatningssøer med en række vilkår.

Besigtigelsesområde 5

Søen i besigtigelsesområde 5 er blevet inddraget i projektet efter feltundersøgelserne og har derfor ikke været besigtiget i 2025. I stedet er den vurderet ud fra kommunens seneste registrering i 2023. Her er søen vurderet til at være i en dårlig naturtilstand (kategori V), givet grundet næringsstof-belastning. På besigtigelsestidspunktet i 2023 var søen afvandet og vegetationen var domineret af nitrofile arter som agertidsel, stor nælde, lodden dueurt, kruset skræppe, tagrør mm. Desuden var den under tilgroning med pil i den nordlige og nordøstlige ende.

Søen ser ud til at være vandbærende til og med 2020, hvorefter den tørre ud og vandfladen erstattes af et højstaudesamfund og fugtigt pilekrat. Der er stadig sporadiske rester af en mere karakteristisk bredvegetation med bl.a. glanskapslet siv, syltstar, fladstrået siv, dunet dueurt mm, men de er fåtallige pga. den høje vegetation og det tykke førnelag. Den faktiske udstrækning af søen i 2025 er noget mindre end ved registreringen i 2023, hvilket skyldes ændrede dræningsforhold.

Området omdannes som følge af projektet til en ca. 13.300 m² sø- og sjapvandsområde. Naturtilstanden kan ikke forventes at blive bedre end den nuværende sø, da der vil være en stor tilledning af næringsrigt drænvand. Ekstensivering af de omkringliggende arealer forventes ikke at kunne kompensere for denne tilførsel. Der kan i forbindelse med behandlingen af dispensationen fra naturbeskyttelseslovens § 3 blive stillet krav om etablering af erstatningssøer med en række vilkår.

Samlet vurdering beskyttet natur

Overordnet set vurderes alle de besigtigede naturområder til at være i en ringe til dårlig naturtilstand. De fremstår eutrofierede og med mangel på naturlig hydrologi og det vurderes, at det vil kræve væsentlige tiltag, hvis naturtilstanden skal forbedres. Randeffecten fra de tilstødende landbrugsarealer samt tilføring af næringsholdigt overfladevand og

drænvand er de primære årsager til eutrofieringen.

Hvis man skal forbedre de involverede naturområder, så skal man fjerne kilden til næringsstoffbelastningen. Det kan ske ved ekstensivering af de landbrugsarealer, som støder op til naturområderne, og ved at lede næringsholdigt drænvand udenom naturområderne.

Med projektet vil der ske en udvikling mod en mere naturlig og konstant hydrologi i naturområderne. Desuden øges arealerne af hhv. sø, eng og mose, hvilket vil modvirke den nuværende fragmentering af naturarealerne og reducere randpåvirkningerne. Imidlertid er det forventeligt at størstedelen af den nye natur, der skabes, vil være tilpasset næringsrigdom, idet der tilføres næringsrigt drænvand til arealerne. Det kan dog kompenseres ved at stille krav om etablering af erstatningssøer på de ekstensiverede landbrugsarealer. Det er også forventeligt at naturtilstanden på naturarealerne inden for projektområdet vil blive forbedrede efterhånden som næringsmængden i jorden reduceres og den naturlige hydrologi slår igennem.

De beskyttede naturtyper, der ligger uden for projektområdet eller i dets afgrænsning, forventes ikke påvirkede.

Bevoksning på matrikel 14a

En mindre del af projektarealet, mod syd, er bevokset. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har vurderet, at der ikke er tale om fredskov. Bevoksningen på arealet er ca. 1,4 ha. Omtrent 1,1 ha udgøres hovedsageligt af pil, tjørn og rød kornel, der ikke kan udvikle sig til højstammet skov. Det øvrige areal, på ca. 0,3 ha, er bevokset med rødgran.

Arealet med bevoksningen vil blive påvirket væsentligt af grundvandshævning, da det ligger i kote 2,25 - 2,5, som vådgøres af at drænene sløjfes i området, og drænvand ledes ud på terræn. Store dele af året vil der være blankt vandspejl i området. Arealet vil derfor blive ryddet inden vådområdet etableres. Evt. bibeholdes to mindre øer af bevoksning, der hvor terrænet er lidt højere for at sikre levesteder for fugle og mindre dyr i området.

Bilag-IV-arter

I området er der ikke registreret forekomst af bilag IV-arter. I kommunen kan der generelt forekomme følgende bilag-IV-arter, beskyttet efter habitatdirektivet: spidssnudet frø, springfrø, stor vandsalamander og flagermus. Dertil kan der i den vestlige del af projektområdet forekomme markfirben, da her er lerblandet sandjord.

Spidssnudet frø yngler i vandhuller og vådområder. Arten raster forholdsvis tæt på yngleområdet i fugtige naturområder.

Springfrø yngler i vandhuller, som både kan være lavvandede og dybvandede vandhuller, f.eks. mergelgrave. Arten raster ofte langt væk fra

yngelevandhullet, og gerne i lysåbne arealer i løvskov, skovbryn, græsmarker og i haver.

Stor vandsalamander yngler i mindre lysåbne fiskefrie vandhuller med rig undervandsvegetation. Stor vandsalamander bliver i vandhullerne i lang tid og raster derefter i nærliggende naturområder, skove og haver.

Flagermus lever hovedsageligt i skovområder, gamle hule træer og hulrum i eksisterende bygninger. Der kan ske påvirkning af flagermus ved fældning af hule gamle træer, nedrivning/ombygning af bygninger og nedlæggelse eller anden forringelse af ledelinjer i landskabet.

Markfirben yngler og raster på en række forskellige typer af levesteder typisk med solvendte skrånninger med veldrænende, løse jordtyper og sparsom bevoksning. Det kan være vejskrånninger, jernbaneskrånninger, råstofgrave, overdrev, heder, strandenge, klitter og kystskrænter.

Kort 11. Områder, der kunne være egnede for markfirben. Projektarealet er markeret med lilla og områder, der kunne være egnede for markfirben med er markeret med brun. Området her er udpeget, da her er sandjord.

Som beskrevet under beskyttet natur mm, er de nuværende små søer ikke i en tilstand, der forventes at udgøre levesteder for spidssnudet frø, springfrø eller stor vandsalamander.

Ved indretning af de våde partier i projektområdet bør der i detailprojekteringen indtænkes svagt skrånende brinkanlæg og stenbunker for at tilgodese padderne. Da projektet skaber et større sammenhængende vådområde med naturlig hydrologi, er det vores vurdering, at projektet vil skabe bedre levevilkår for disse arter

Det vurderes, at projektet ikke har negativ indflydelse på bestande af flagermus, da de foreslåede projekttiltag ikke påvirker yngle- og rasteområder. Arter tilknyttet vådområder vil få bedre forhold i forhold til fødesøgning o. lign. i forhold til de nuværende forhold, hvor omgivelserne overvejende er tørre.

I forbindelse med projektets opstart vil der være behov for rydning af opvækst og beplantning på to større arealer, da de vil blive vandmættede/oversvømmede. Der vil skulle ryddes op til 1,4 ha i den sydlige bevoksning på matrikel 14a op til ca. 1,6 ha i en bevoksning centralt i projektområdet på matrikel 4a. Herudover kan der i forbindelse med de øvrige anlægsarbejder være behov for at gennembryde levende hegn og mindre trægrupper. Andelen er opgjort til knap 0,7 ha, mens rydningsarbejder i forbindelse med etablering af diger og ny ådal er opgjort til 0,3 ha. Forud for en realisering anbefales det, at der foretages en kortlægning af eventuelle flagermus i området og på denne baggrund tilpasser rydningernes omfang.

Der er som nævnt potentiale for levesteder for markfirben i den vestligste del af projektområdet, da jorden her er sandet. Der er dog ingen registrerede forekomster af markfirben og antallet af levesteder må forventes at være begrænset da hele området i dag er opdyrket mark med enkelte diger og læbælter. Projektområdet gøres overordnet set mere vådt, hvilket ikke vil bidrage til øgede levesteder for markfirbenet. Der vil dog være mulighed for at tørrere områder i projektområdet, der i dag er under plov, på sigt vil kunne koloniseres af eventuelle bestande af markfirben.

Natura 2000

Projektområdet er ikke beliggende indenfor et Natura 2000-område, men afvander til det nærliggende Natura 2000-område nr. 169, Havet og kysten mellem Karrebæk Fjord og Knudshoved Odde, omfattende habitatområde H148 og fuglebeskyttelsesområde F81.

Natura 2000-områderne er udpegede for at bevare naturtyper og levesteder for vilde plante- og dyrearter, som er sjældne, truede eller karakteristiske for EU-landene. Naturtyperne og arterne repræsenterer vigtige og bevaringsværdige dele af europæisk natur.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område nr. 169 omfatter en lang række naturtyper og dyrearter. Projektets primære formål er at reducere udledningen af næringsstoffer til Natura 2000-området. Samtidig er der flere naturtyper og fuglearter, som vil kunne få gavn af en realisering af Karrebæk Søeng. Hav-naturtyper som bugter, vadeblader, rev og sandbanker vil kunne få forbedret tilstand som følge af mindre påvirkning med kvælstof.

Flere fuglearter forventes ligeledes at få gavn af en projekterialisering fordi fourageringsmulighederne forbedres. Dette gælder i forhold til fx havørn, som er ynglefugle i Natura 2000-området.

Alt i alt er det derfor vores vurdering, at projektet hverken i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil påvirke Natura 2000-området, eller arterne tilknyttet til det, negativt.

Drikkevand

Området, hvor Karrebæk Søeng ønskes etableret, er beliggende i et område med drikkevandsinteresser – men ikke særlige drikkevands-

interesser. Der er ikke registreret boringer inden for projektområdet jf. GEUS Jupiter-database.

Projektet medfører i driftsfasen ikke ændret arealanvendelse, der resulterer i mere blottet jord, sprækkedannelse mm. En udtagning af arealer i omdrift må i udgangspunktet antages at yde en bedre beskyttelse af grundvandet end arealer i omdrift, da her ikke længere vil blive sprøjtet eller gødet.

Ud fra de oplysninger, vi har, vurderer kommunen, at projektet ikke resulterer i mindre grundvandsdannelse – eller i at grundvandsforekomsterne vil være ringere beskyttet.

Målsat overfladevand

Sørenden er ikke et målsat vandløb, men hele projektområdet afvander til Karrebæk Fjord, som er et målsat kystvand. Karrebæk Fjord har miljømålet god økologisk tilstand, og jf. vandområdeplanen har fjorden samlet set en moderat økologisk tilstand og målopfylder således ikke. På kvalitetsparameteret fytoplankton er tilstanden god, for rodfæstede bundplanter er tilstanden moderat. Tilstanden på parametrene bunddyr, iltforhold og vandets klarhed er ukendt. Fjorden kemiske tilstand er "ikke-god".

Projektets formål er at reducere udledningen af primært kvælstof til Karrebæk Fjord – og dermed at bidrage til en bedre vandkvalitet i fjorden. Projektet understøtter derfor arbejdet med at sikre, at fjorden kan opnå sit miljømål om god økologisk tilstand, og det bidrager til vandrammeplanens mål om at reducere udledningen af kvælstof til fjorden ved at etablere vådområder i oplandet. Reduktion i kvælstofudledningen opnås ved at etablere naturlig hydrologi i området og øge denitrifikationen.

Projektet påvirker ikke de afvandingsmæssige forhold udenfor projektområdet og der etableres forskellige afværgetiltag for at sikre dette. F.eks. vil et mindre område fortsat blive pumpet, sådan at det fortsat kan dyrkes, og der etableres arealer med dige-funktion, dræn og grøfter for at sikre afvandingen af arealer udenfor projektområdet. Tiltagene er nærmere beskrevet i projektets forundersøgelsesrapport.

Projektet påvirker ikke målsat overfladevand negativt eller forhindrer, at miljømål for dette kan opfyldes.

I kommuneplanen ligger projektarealet inden for et område, der er udpegede til lavbundsarealer/ lavbundsarealer der kan genoprettes. Formålet med udpegningerne er at sikre eksisterende våd natur, mulighederne for fremtidig naturgenopretning, reducere omsætningen af tørv samt at mindske kvælstofudledning til det efterfølgende vandmiljø. Projektet understøtter dette i al væsentlighed.

Kort 12. Projektareal markeret med lilla omrids og lavbundsareal fra kommuneplanen med grøn skravering.

Jordforurening

Der er indenfor projektarealerne ikke kortlagt jordforurening (V1, V2).

Jordfordeling og vådområdedeklaration

I forbindelse med projektet gennemføres en jordfordeling, hvor matrikler opsplittes, sammenlægges og lægges ind under andre ejendomme. Der er tale om mindre ændringer, som er forhandlet på plads med de involverede lodsejere. Ved projektet bliver alt projektjorden taget ud af landbrugsmæssig drift, og der tinglyses en vådområdedeklaration på arealerne, hvor der pålægges nogle restriktioner. I sin helhed omhandler deklarationen at arealerne ikke længere må dyrkes, jordbehandles, gødes eller sprøjtes. Kommunen vurderer, at ændringen i arealernes anvendelse er i tråd med projektets formål.

Øvrige forhold

Projektet har været til udtalelse ved Museum Sydøstdanmark, og de anbefaler, at der foretages en forundersøgelse på arealer, hvor der skal graves til nyt vandløbs trance, samt på arealer, hvor der skal afmulses,

Ansøger har oplyst at, Museum Sydøstdanmark vil blive kontaktet for planlægning af en arkæologisk forundersøgelse inden gennemførelse af projektet.

Anlægsarbejdet foregår i dagtimer efter Næstved Kommunes regulativ for bygge- og anlægsarbejder samt efter naturmyndighedens anvisninger.

Øvrige potentielle forhold, der skal screenes for jf. lov bek. nr. 4 af 03/01/2023, vurderes ikke relevante for det konkrete projekt.

Anbefalinger og nødvendige tilladelser

Kommunen gør opmærksom på, at denne screening ikke tilsidesætter andre love, som forventes overholdt.

Projektet kræver umiddelbart også særskilt tilladelse efter vandløbsloven, naturbeskyttelsesloven og planloven.

Hvis der sker justeringer af projektet, skal I oplyse os om det, så vi kan vurdere, om der er behov for en ny screeningsafgørelse

Samlet vurdering af projektet

Projektets forbrug af råstoffer er minimal, og projektet forventes ikke, hverken i anlæg eller driftsfasen at medføre en affaldsproduktion, forurening, gener eller risiko for uheld med miljøskadelige stoffer.

Der er ikke projekter i nærheden, der sammen med dette kan medføre en samlet negativ påvirkning af miljøet / have kumulative effekter. Der planlægges skovrejsning lige vest for området, og der er andre projekter flere kilometer væk, der har til formål at reducere kvælstofbelastningen af Karrebæk Fjord/Smålandsfarvandet – herunder vådområdet Syvhøje.

Det er vores vurdering, at projektet samlet set ikke vil medføre påvirkninger af omgivelserne i en grad, at der skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport.

I vurderingen har vi især lagt vægt på, at vådområdeprojektet vil reducere udledningen af kvælstof til Karrebæk Fjord og Smålandsfarvandet, samt forbedre naturpotentialet i området hovedsageligt ved at genskabe den naturlige hydrologi for området. Dertil vil projektet være foreneligt med de natur-, kultur- og landskabeligværdier, der er i området.

Klagevejledning og annoncering

Enhver med retlig interesse kan klage over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet angående retlige forhold jf. miljøvurderingslovens § 49. Et retlig forhold kan for eksempel være, om kommunen har brugt de rigtige bestemmelser og udført vurderinger rigtigt.

Klagen skal sendes gennem klageportalen i Nævnenes Hus, www.naevneneshus.dk. Miljø- og Fødevareklagenævnet skal have

modtaget klagen senest 4 uger fra annonceringen på hjemmesiden – altså **senest den 3. december 2025**. Det er en betingelse for nævnets behandling af en klage, at klageren indbetaler et gebyr på 900 kr. (privatpersoner). Nævnet sender en opkrævning til klageren, efter klagen er registreret.

Se mere om klageproceduren på www.naevneneshus.dk

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan bestemme, at denne afgørelse ikke må udnyttes før klagenævnets afgørelse jf. miljøvurderingslovens §53.

Hvis kommunens afgørelse skal behandles af en domstol, skal sagen rejses senest 6 måneder efter offentliggørelsen.

Andre forhold du skal være opmærksom på

Vi har fundet 106 tinglysninger knyttet til projektarealet. Ejer er altid forpligtet til at være opmærksom på samt overholde alle gældende servitutter på sin ejendom.

Venlig hilsen

Lars Kristian Laustsen

Landzonesagsbehandler
Næstved Kommune

Kopi sendt til

Ansøgere og lodsejere
Danmarks Naturfredningsforening Næstved, dnnaestved-sager@dn.dk
Friluftsrådet, lokalraad@friluftsradet.dk
Friluftsrådet, Næstved Kommune, naestved@friluftsradet.dk
Museum Sydøstdanmark, sagsbehandling@museerne.dk
Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
Dansk Ornitologisk Forening, Næstved, naestved@dof.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund, tha@sportsfiskerforbundet.dk
Næstved Museum, naestved@museerne.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund, sydsjaelland@sportsfiskerforbundet.dk
Ferskvandsfiskeriforeningen, ffd@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
Danmarks Fiskeriforeningen, mail@dkfisk.dk